

Economisch Profiel Gemeente Nederweert

- Onderbouwd toekomstbeeld als basis voor beleid en samenwerking
Juli 2025

Inhoud

Deel 1: Economisch profiel Nederweert

- Samenvattend overzicht
- Richtinggevende inzichten
- Economisch profiel Nederweert in 2040
- Vier kernopgaven

Deel 2: Analyse kader en bevindingen

- 2a. Doel en opzet analyse
- 2b. Bevindingen kwantitatieve en bronanalyse
- 2c. Bevindingen o.b.v. kwalitatieve analyse

Bijlagen:

- Geraadpleegde personen & bronnen

Startpunt voor economische richting: aanleiding, vraagstelling en aanpak

Naar een scherp geformuleerd en breed gedragen Economisch Profiel voor Nederweert

Aanleiding en vraagstelling

- De gemeente Nederweert heeft het initiatief genomen om te komen tot een scherp geformuleerd en breed gedragen economisch profiel. Dit profiel biedt een toekomstgericht beeld van de lokale economie en dient als inhoudelijke onderlegger voor keuzes in ruimtelijke ontwikkeling, beleidsvorming en samenwerking.
- De centrale vraag luidt: Wat is het economische profiel van de gemeente Nederweert, als onderbouwd toekomstbeeld dat richting geeft aan ruimtelijke keuzes, intern beleid en externe samenwerking?
- Een robuust economisch profiel is noodzakelijk om richting te geven aan de ruimtelijke en economische groei van Nederweert (inwoners, banen, woningen). Het vormt de inhoudelijke basis voor het ruimtelijk integratiekader tussen de omgevingsvisies voor de kernen, bedrijventerreinen en het buitengebied. De urgentie wordt versterkt door externe dynamiek, zoals:
 - de ruimtelijke en economische impact van de groei van Brainport Eindhoven;
 - het vrijkomen van agrarische ruimte via beëindigingsregelingen; en
 - de toegenomen druk op regionale afstemming.
- De gemeente heeft Strategy Unit gevraagd om deze opgave te begeleiden. Daarbij is nadrukkelijk aangesloten bij bestaande beleidsdocumenten en lopende onderzoeken. De analyse legt de nadruk op keuzes rond het bestaande bedrijfsleven, kansen in groeisectoren zoals de technologische maakindustrie en toerisme, én de samenwerking met gemeente Weert in het versterken van de regionale economische positie.

Aanpak en gevolgde werkwijze

- Voor deze rapportage zijn gerichte interviews gehouden met stakeholders en regionale partners. Daarnaast is een ondersteunende deskresearch uitgevoerd (zie kader). De geïnterviewde personen en geraadpleegde documenten zijn opgenomen in de bijlage.
- De bevindingen zijn samengebracht in dit rapport en vormen de inhoudelijke bouwstenen voor het economisch profiel. Het concept is afgestemd met de verantwoordelijk portefeuillehouder en besproken in het college van Burgemeester en Wethouders van Nederweert.
- Deze rapportage ondersteunt het gemeentebestuur in het maken van gerichte en onderbouwde keuzes, die vertaald kunnen worden naar:
 - de vormgeving van het economisch programma;
 - de aanscherping van relevante gemeentelijke beleidskaders, waaronder het ruimtelijk beleid en het sociaal domein; en
 - het gericht en inhoudelijk versterken van samenwerking met regionale partners, in vorm en tempo.

Analyse van 30+ documenten en datasets	15 interviews	Groepsbijeenkomst (ambtelijk)
Inhoudelijke interactie met het college		
Analyse en rapportage Strategy Unit		

Leeswijzer: In deel 1 van de rapportage is de hoofdlijn van bevindingen samengevat en opgewerkt tot een Economisch profiel voor Nederweert in 2040 en kernopgaven om daar de komende jaren gericht aan te werken. In deel 2 zijn alle hoofdbevindingen en statements onderbouwd. In de bijlage staan de geraadpleegde personen en bronnen

Deel 1: Economisch profiel Nederweert

- Samenvattend overzicht
- Richtinggevende inzichten
- Economisch profiel Nederweert in 2040
- Vier kernopgaven

Samenvattend overzicht: Economisch profiel Nederweert

Een sterke maak- en agro-economie als basis voor toekomstbestendige werkgelegenheid en brede welvaart

Deze overzichtspagina vat de hoofdlijnen samen van de kwantitatieve analyse en bronverkenning in Deel 1. Per hoofdthema – economische groei en bedrijven, arbeidsmarkt en ruimte, en brede welvaart – wordt weergegeven: waar de gemeente Nederweert naartoe wil op basis van beleidsambities; hoe de huidige situatie eruitziet; en welke kansen en uitdagingen voortkomen uit de analyse. De conclusies in de derde kolom geven richting aan het economisch profiel. Alle bevindingen zijn onderbouwd in Deel 2: Analyse kader en Onderzoeksbevindingen van dit rapport.

	Waar Nederweert naartoe wil	Hoe het er nu voor staat	Kansen en uitdagingen om aan te gaan
1 Economische groei en bedrijven	De lokale economie versterken door positie van ondernemingen in Nederweert te ondersteunen Wel: doorgroeiende bedrijven, toerisme, jonge ondernemers Niet: grootschalige logistiek en bedrijven met hoge milieubelasting	(+) Ondernemende gemeente met grote populatie kleine bedrijven (2-9 werkzame personen) (+) Sterk industrieel (metaal en chemie) en agroprofiel in zowel vestigingen als banen (-) Geen grootbedrijven en snelle groeiers (-) Vrijtjidssector heeft moeite om vacatures in te vullen en aantal landbouwbedrijven neemt af	(+) Groeiende groep <i>nette</i> maakindustriebedrijven (+) Transformatie agrosector (-) Vrijtjidssector groeit maar heeft last van provinciale ruimtelijke restricties en personeelskrapte Conclusie: Kansen voor het doorontwikkelen van maakprofiel en vernieuwd agroprofiel, slimme specialisatie op vrije tijd
2 Arbeidsmarkt en ruimte	• “Toekomstbestendige bedrijventerreinen” met vestigingsruimte voor ondernemers in buitengebied • “Participatie” en “goed onderwijs”	(+) hoge arbeidsparticipatie; hoog arbeidsmarktbereik (+) relatief veel banen op kwalitatief hoogwaardige bedrijventerreinen (o) Nederweert is een forenzengemeente (-) nauwelijks talent beschikbaar	(+) Toekomstvaste bedrijventerreinen bieden kans aantrekken van <i>nette</i> maakbedrijven (-) Toenemend tekort aan betaalbare bedrijfsruimte en personeel Conclusie: Doorbouwen aan lokale arbeidsmarkt en vestigingsmilieus voor lokale (startende) ondernemers is de weg vooruit
3 Brede welvaart	• Lokale economie versterken met ruimte voor ondernemen, ontmoeten en beleving • Leefbare, gezonde woonomgeving met oog voor duurzaamheid en natuur • Sterke betrouwbare overheid	(+) Nederweert is een gezonde, veilige en welvarende gemeente (o) Nederweert is in veel aspecten een ‘contramal’ van regio en Limburg (-) Samenleving en wonen (voorzieningen) onder druk	(+) Inspelen op gevolgen schaa sprong Brainport door versterkte samenwerking met Weert (-) Gevolgen van schaa sprong vergen extra aandacht voor behoud van sociale structuur Conclusie: Economische keuzes vragen om impact op economie en lokale samenleving en leefklimaat om ambitie waar te maken

Richtinggevende inzichten voor het economisch profiel (1/2)

Zes statements, gebaseerd op analyse en gesprekken, geven richting aan de economische positie en ontwikkelkansen van Nederweert

Op basis van een stevige data-analyse, aangevuld met gesprekken met ondernemers en regionale partners, ontstaat een verdiept beeld van hoe de economie van Nederweert functioneert: waar kansen liggen, waar het schuurt en wat er nodig is om te versterken. De zes statements brengen deze inzichten samen en vormen richtinggevende bouwstenen voor het economisch profiel. Niet bedacht op papier, maar gevoed door praktijk en omgeving.

Richtinggevende inzichten voor het economisch profiel (2/2)

De statements ondersteunen keuzes voor de versterking van de lokale economie en het ondernemend vermogen

De zes statements markeren waar de kracht van Nederweert ligt, waar belemmeringen optreden en welke keuzes nodig zijn om de lokale economie toekomstgericht te versterken. De nadruk ligt op het ondersteunen van bestaande bedrijven en het gericht benutten van groeikansen. Verdere onderbouwing is opgenomen in deel 2 van deze rapportage.

Nederweert is in 2040 herkenbaar en sterk in maakindustrie en agro-economie

Een economisch profiel als gemeenschappelijke kompas voor de toekomst

De basis ligt er. De plekken zijn er. Nederweert kan werken aan een herkenbaar profiel als het durft te kiezen en die keuzes ook zichtbaar maakt.

Op basis van resultaten uit data- en bronanalyse en een stevige gespreksronde met sleutelspelers in de Nederweertse economie adviseert Strategy Unit het volgende Economische Profiel Nederweert 2040 als leidraad te hanteren voor langjarige economische ontwikkeling in de gemeente:

Economisch Profiel Nederweert 2040: een herkenbare en verbonden maakindustrie en agro-economie

In 2040 presenteert Nederweert zich als een herkenbare en toekomstbestendige economische gemeente, stevig verbonden met haar omgeving. Samen met Weert vormt het een krachtig industrieel cluster voor innovatieve maakindustrie (metaal en chemie) en duurzame agro-economie. Lokale mkb-bedrijven krijgen de ruimte om te groeien, met plek voor onderscheidende ondernemingen die onderdeel zijn van economische ketens in Limburg en Brainport.

De economie verweeft zich slim met het landschap: werk, water en recreatie gaan hand in hand, en bieden een aantrekkelijk interactiemilieu voor kleinschalige zakelijke diensten. De nabijheid van economische centra in Brainport en Limburg versterkt deze positie. Hierbij geldt dat economische groei en ruimtelijke kwaliteit geen tegenpolen zijn, maar voorwaarden voor elkaar.

Het buitengebied ontwikkelt zich tot een multifunctioneel gebied, waar de landbouwtransitie samengaat met nieuwe functies zoals energieproductie, vakmanschap en landschapsgebonden toerisme. Nederweert speelt een actieve rol in de regio, met zichtbare schaal, bestuurlijke slagkracht en aansluiting bij netwerken als Brainport, Keyport en de provincie Limburg.

Deze vijf economische profielkenmerken bieden houvast voor de langetermijn ontwikkeling van Nederweert.

- 1. Sterk maakprofiel:** Aantrekkelijke vestigingslocatie voor 'nette maakindustrie' en agro(tech), met ruimte voor innovatieve productie.
- 2. Groei vanuit eigen kracht:** Lokaal mkb krijgt ruimte om door te groeien, met plek voor onderscheidende bedrijven in regionale waardeketens.
- 3. Verwevenheid van economie en werk, leisure en landschap:** interactiemilieu voor 'nette' maakindustrie en kleinschalige zakelijke verbonden aan Brainport en Limburg, die nauw samengaat met een toegankelijk, hoogwaardig landschap met voorzieningen voor vermaak
- 4. Multifunctioneel buitengebied:** Landbouwtransitie gaat samen met kleinschaliger en landschapsvriendelijke energie-initiatieven, ambacht en toeristische kansen in het buitengebied. Met deze energie-initiatieven bedoelen we initiatieven die in maat, schaal en inpassing bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit en lokale meerwaarde.
- 5. Regionale speler met zichtbaarheid:** Nederweert is een actieve partner binnen netwerken als Brainport en Keyport, met duidelijke schaal en slagkracht.

Vier kernopgaven voor het economisch profiel van Nederweert

Gerichte keuzes die energie en inzet van gemeente en partners bundelen voor versterking van maakindustrie, agro-economie en ondernemerschap

Een herkenbaar en verbonden economisch profiel vraagt om gerichte keuzes en gezamenlijke inzet. Nederweert heeft de basis al op orde: sterke MKB-bedrijven, een ondernemende cultuur en een profiel van nette maakindustrie en agro-economie. Om daar op door te bouwen, is het zaak nu te investeren in de randvoorwaarden voor duurzame groei. Voor de middellange termijn (tot 2030) zijn vier kernopgaven benoemd die richting geven aan de gemeentelijke economische programmering en uitvoering van het profiel naar 2040.

A. Slimme specialisatie binnen maakindustrie en agro-economie:

Maak ruimte voor kwalitatieve bedrijven die het bestaande profiel van Nederweert versterken. Denk aan hoogwaardige maakbedrijven met een duidelijke koppeling naar regionale waardeketens (zoals Brainport), aan agro-bedrijven die bijdragen aan circulaire en duurzame voedselproductie, en aan recreatieve ondernemers die het landschap en streekidentiteit versterken.

B. Vitale economische plekken met goede vestigingsvoorwaarden

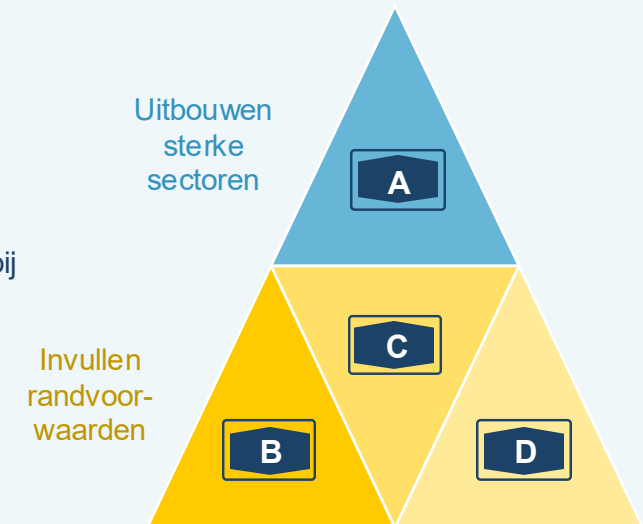
Zorg voor toekomstbestendige bedrijventerreinen met een duidelijke rol in regionale netwerken. Zet in op doorontwikkeling van bestaande locaties zoals Pannenberg I en II, Aan Veertien en de Kanalenviersprong, waarbij duurzaamheid, bereikbaarheid en collectieve organisatie leidend zijn. Stimuleer functiemenging en benut gebiedsontwikkeling (zoals Ouwijck) om ruimte te bieden aan nieuwe economische dynamiek.

C. Sterk ondernemerschap en collectieve organisatiekracht

Versterk het organiserend vermogen van lokale ondernemers en brancheorganisaties. Dat vraagt om passende huisvesting (zoals verzamelruimtes), samenwerking met onderwijs en overheid, en een programmatische benadering van ondernemersparticipatie. Door het ondernemerschap lokaal te versterken, ontstaat duurzame groei van onderop.

D. Uitvoeringskracht en regie in regionale samenwerking

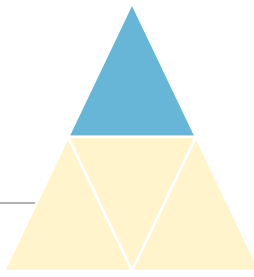
Zorg voor bestuurlijke en ambtelijke slagkracht om het economisch profiel te vertalen naar actie. Maak daarbij slim gebruik van provinciale programma's, uitvoeringskracht in de regio (zoals SML, Keyport en met de provincie Limburg en met partners in Brainport) en fondsen op rijks- en EU-niveau. Kies bewust waar Nederweert aanhaakt en zorg dat de gemeente daarbij zelf aan het stuur zit.

De kernopgaven zijn op de hierna volgende pagina's nader uitgewerkt.

A: Slimme specialisatie binnen maakindustrie en agro-economie

Werken aan kernopgaven economisch profiel

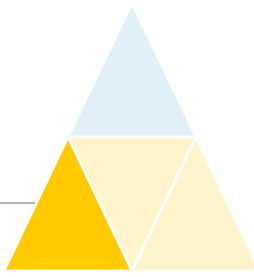
De ruimte in Nederweert is schaars en staat onder druk door demografische groei en de gevolgen van de landbouwtransitie. Dit vraagt om scherpe keuzes voor economische activiteiten met toekomstwaarde én lokale inbedding, die langjarig ruimte, ondersteuning en investeringen verdienen:

- Versterken van de **nette maakindustrie** als economische motor en verbinder met Brainport. Hierbij gaat het om bedrijvigheid met een duidelijke koppeling naar Brainport-ketens (precisie, metaal, technisch toeleverend werk) en kansen voor doorontwikkeling van bestaande lokale bedrijven.
- Ontwikkelen van **toekomstbestendige agro en circulaire bedrijvigheid** als logische vervolgstap in de landbouwtransitie, met behoud van de technologische kracht en ondernemersmentaliteit uit de agrarische sector. Deze transitie wordt expliciet verbonden aan de versterking van de lokale economie en het landschap, zoals ook beschreven in het Inspiratiekader Vitaal Buitengebied Nederweert.
- Ruimte bieden aan **specifieke, onderscheidende recreatie en toerisme**, zoals verblijfsrecreatie gekoppeld aan landschap, streekproduct of erfgoed, mits zorgvuldig ingepast. Denkrichtingen zijn versterken van samenhang tussen verblijfstoerisme en landschappelijke kwaliteit in het buitengebied en inpassing van leisure in de gebiedsontwikkeling Ouwijk en de Kanalenviersprong. Om toerisme en recreatie daadwerkelijk te laten bijdragen aan het economisch profiel van Nederweert in 2040, is het noodzakelijk dat er meer bruikbare ideeën en initiatieven uit de markt komen. Tegelijkertijd vraagt dit om een stevige kennisbasis binnen de gemeentelijke organisatie. Een eerste stap is het verkennen van hoe omliggende gemeenten in het Weerterland, de Peelregio en elders in Limburg en Brabant toerisme en vrijetijdseconomie strategisch benaderen. Inzicht in hun inhoudelijke visies en beleidskaders helpt om scherper te bepalen wat voor Nederweert werkt – en waar onderscheidend vermogen zit. Vanuit ruimtelijke restricties in de Provinciale Omgevingsvisie en arbeidsmarktcrapte voor deze sector is het van belang scherp te kiezen.
- Ondersteunen van sectoren met maatschappelijke relevantie, zoals bouwtoelevering, zorglogistiek en duurzame technologieën, die bijdragen aan lokale werkgelegenheid én regionale opgaven.

Geen plek dus voor grootschalige logistiek, ruimte-intensieve bedrijven zonder lokale binding passen en vervuilende industrie. wél voor bedrijven die passen bij het profiel van een vitale, toekomstgerichte gemeente.

B: Vitale economische plekken met goede vestigingsvoorwaarden

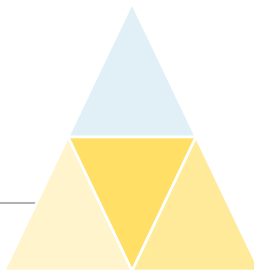
Werken aan kernopgaven economisch profiel

De kracht van de Nederweerder economie manifesteert zich op een strategische plekken die de ruggengraat vormen van de lokale en regionale bedrijvigheid. Economische ontwikkeling is gebaat bij doorbouwen aan bedrijvenlocaties die een directe oprit vormen naar economische netwerken in de regio, via de A2 en nabijheid van Brainport, maar ook om plekken die aansluiten op de Kanalenviersprong, met toegang tot watergebonden overslag en circulaire bedrijvigheid.

- **Panneweg-West (Panneweg II) is de koploper:** duurzaam, modern, goed georganiseerd en met een krachtige bereikbaarheid. Een magneet voor innovatieve maakbedrijven die zich willen verbinden met de Brainport-logica.
- **Panneweg-Oost (Panneweg I) biedt ontwikkelpotentie** als bedrijvenpark met aansluiting op havenactiviteiten. De uitdaging ligt hier in het verhogen van de participatiegraad en het organiserend vermogen ten behoeve van collectieve voorzieningen. Daarbij kan worden voortgebouwd op de sterke verenigingsstructuur van Panneweg II, en gebruik worden gemaakt van opgedane ervaringen met onder andere beveiliging, groenbeheer en energie-initiatieven.
- **Aan Veertien fungeert als robuust industrieterrein met ruimte voor zwaardere bedrijvigheid en een watergebonden oriëntatie.** Hier ligt een strategisch knooppunt voor circulaire logistiek.
- **Gebiedsontwikkeling Ouwijk is de plek waar een nieuw en aansprekend interactiemilieu kan ontstaan** o.b.v. combinaties van leisure activiteiten, slimme en hoogwaardige maakindustrie en ruimte voor doorgroeiende bedrijven uit Panneweg II. Ook hier geldt dat een sterkere collectieve organisatiegraad essentieel is voor toekomstbestendige ontwikkeling.
- **Het agrarische buitengebied biedt kansen voor nieuwe economische dragers**, mits zorgvuldig ingebed. Denk aan agrotech, kleinschaliger en landschapsvriendelijke energie-initiatieven, landschapsgebonden recreatie en lokaal vakmanschap.
- Een duidelijke keuze is om de **potentie van de Kanalenviersprong beter te benutten**. De directe economische potentie – via multimodale overslag en watergebonden bedrijvigheid – moet worden gezien in samenhang met de bestaande en toekomstige recreatieve en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Dat vraagt om ruimtelijke regie én economisch perspectief.

C: Conditioes voor ondernemerschap en D: Uitvoeringskracht

Werken aan kernopgaven economisch profiel

Conditioes voor ondernemerschap als aanjager van structurele groei

Nederweert kent veel ondernemerschap en loyale familiebedrijven, maar ondernemers signaleren een gebrek aan ontwikkelruimte, versnippering van locaties en een afwachtende rol van de gemeente. Er is behoefte aan meer regie en zichtbare ondersteuning.

- Planmatig werken aan het faciliteren van vestigingsruimte voor lokale bedrijven met groeipotentie; bedrijven die willen doorgroeien maar nu vastlopen.
- Inrichten van bedrijfsverzamelgebouw voor startende ondernemers, als kans voor het versterken van de bedrijfsbasis van onderop.
- Opzetten van een duidelijke en laagdrempelige structuur voor ondernemersparticipatie, bijvoorbeeld via programmatische samenwerking met de OVN en sectorale netwerken.

Uitvoeringskracht en goede positie binnen regionale ketens

Een economisch profiel is geen doel op zich, maar een instrument voor keuzes. Het vraagt om versterking van uitvoeringskracht – bestuurlijk, ambtelijk en via samenwerking. Door slimmer gebruik te maken van bestaande regionale netwerken en de ontwikkelkracht van provinciale en regionale uitvoeringsorganisaties, ontstaat ruimte om écht verschil te maken. Nederweert heeft niet de schaal om alles zelf te doen, maar moet wél zelf regie pakken om te bepalen waar het aanhaakt. Dat vraagt om keuzes én om organisatiekracht.

- Gebruik het economisch profiel als toegangsbewijs tot regionale projecten, fondsen en programmalijnen van provincie, SML/Keyport of Brainport.
- Versterk de ambtelijke en bestuurlijke capaciteit om, op basis van het economisch profiel, regie te voeren op economische ontwikkelingen. Zo kan Nederweert vanuit eigen kracht effectief aansluiten op regionale kansen.

Deel 2: Analyse kader en bevindingen

2a. Doel en opzet analyse

2b. Bevindingen kwantitatieve en bronanalyse

2c. Bevindingen o.b.v. kwalitatieve analyse

Doel en opzet van de analyse

Naar een scherp geformuleerd en breed gedragen Economisch Profiel voor Nederweert

Doel van een robuuste analyse

- Gemeente Nederweert heeft behoefte om haar economisch profiel te definiëren
- Profilering draait om het uitdragen van wat je nu bent, maar vooral om wat je wil worden.
- Het gaat daarbij over de inhoudelijke keuze voor sectoren of thema's waarop Nederweert zich economisch wil ontwikkelen.
- Voordat we vooruitkijken – en slim kunnen specialiseren en doorbouwen aan de Nederweertse economie - is een scherp en robuust (langer houdbaar) beeld nodig van de huidige unieke eigenschappen en specialisaties.

Opzet analyse

- Om de analyse van van de huidige unieke eigenschappen en specialisaties structuur te geven maken we gebruik van een analysekader.
- Het analysekader wordt gepresenteerd op de navolgende pagina's en kent de volgende opbouw:
 - We kijken naar 3 niveaus van economie, van specifiek naar generiek:
 - 1) economische groei en bedrijfssamenstelling;
 - 2) talent met focus op beroepsbevolking en pendel en ruimte voor bedrijvigheid met focus op bedrijventerreinen als fundament onder economische ontwikkeling; en
 - 3) brede welvaart als brede afbakening van economie
 - Waarbij we kijken naar 3 tijdsassen: hoe staat het er op dit moment voor, wat is de ontwikkeling die we herkennen en waar wil de gemeente op termijn staan?
 - Hiermee komen we tot scherpe analysevragen die input opleveren voor het Economisch Profiel
- In deel 2b met onderbouwing vanuit data- en documentanalyse rapporteren we langs deze vragen. Dit levert beeld van de Nederweertse economie op, die de basis vormt voor de SWOT-analyse en de daaruit voortvloeiende voorgestelde strategie in de volgende hoofdstukken.

Analysekader totaal met te beantwoorden analysevragen

Naar een een scherp geformuleerd en breed gedragen Economisch Profiel voor Nederweert

We maken gebruik van het volgende analysekader om scherp te krijgen in de analyse als input voor het Economisch profiel. We rapporteren bevindingen langs deze vragen.

Deel 2: Analyse kader en bevindingen

2a. Doel en opzet analyse

2b. Bevindingen kwantitatieve en bronanalyse

2c. Bevindingen o.b.v. kwalitatieve analyse

Vigerende ambities: Waar Nederweert wil in excelleren?

Vigerende ambities o.b.v. letterlijke citaten uit coalitieakkoord en omgevingsvisies

Nederweert heeft haar vigerende beleidsambities vast gelegd in het Coalitieakkoord 2022-2026 (middellange termijn) en de Omgevingsvisies Kernen en Bedrijventerreinen en Buitengebied (lange termijn). Op Economische groei en sectoren heeft gemeente Nederweert volgende ambities geformuleerd.

Coalitieakkoord 2022-2026

Hoofd-ambities

- **Ondernemers geven we kansen om door te groeien in de eigen gemeente.**
- **We bieden lokale ondernemers ruimte om van gastvrijheid en beleving een nieuw verdienmodel te maken.**
- **We willen de lokale economie versterken door ruimte te bieden aan Nederweertse ondernemers. We bevorderen creativiteit en jong ondernemerschap (start-ups). Ondernemers geven we kansen om door te groeien in de eigen gemeente.**

Sub-ambities

- Ruimte bieden aan ondernemerschap door regels die belemmerend werken te versoepelen of te schrappen.
- Stimuleren van ondernemers bij het creëren van sociale en maatschappelijke meerwaarde, met bijvoorbeeld social return

Omgevingsvisies

Kernen en bedrijventerreinen

- We willen binnen onze gemeente ruimte bieden aan startende ondernemers en bedrijven die willen doorgroeien, op voorwaarde dat het type bedrijvigheid past bij het profiel van Nederweert (geen grootschalige logistiek of hoge milieucategorie).
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheid of ondernemers die in het buitengebied knel zitten, voorrang kunnen krijgen op een (nieuw) bedrijventerrein.
- Ook is er steeds meer aandacht nodig voor de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen. Daarbij gaat het over werkgelegenheid, arbeidsmarkt, circulaire economie, energietransitie, mobiliteit, digitalisering (robotisering/automatisering) en klimaatadaptatie.

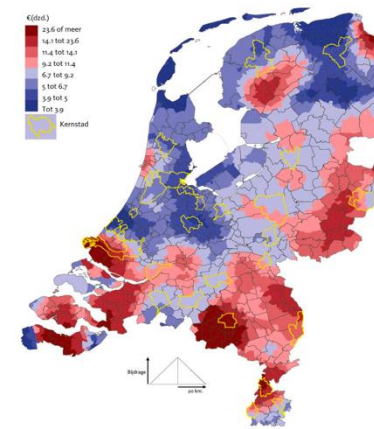
Input voor profiel: focus op (randvoorwaarden voor) groei van lokale bedrijven en ondernemerschap in eigen gemeente; geen grootschalige logistiek en vervuilende bedrijven.

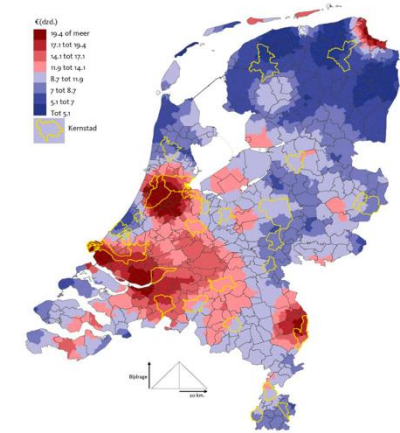
Situatie: Welke sectoren zijn sterk?

Toegevoegde waarde van sectoren

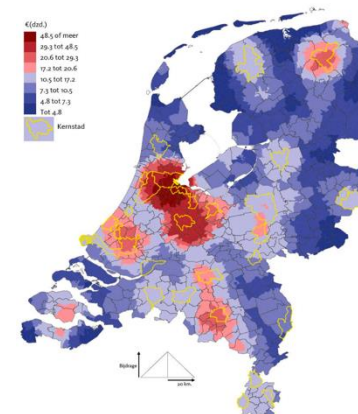
- Industrie is in Nederweert de grootste drijver van toegevoegde waarde. Op gepaste afstand komt toegevoegde waarde ook vanuit de gebundelde sector verzorgende activiteiten (o.a. overheid, gezondheidszorg).
- Hoge toegevoegde waarde duidt op een hoge waarde van productie, waarin bedrijven economische groei van een gemeente of regio stuwen. Dit is een drijver van inkomen en koopkracht van mensen die in het gebied werken.
- De toegevoegde waarde is relatief het laagste vanuit gebundelde sectoren logistiek en zakelijke diensten.
- Nederweert ligt op het grensvlak van een gebied met een hoge economische waarde (Brainport) en een gebied met een lage economische waarde (de Peel)

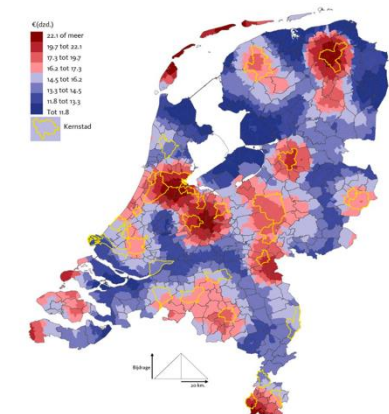
Figuur 4a. Ruimtelijke spreiding toegevoegde waarde, 2022
Industrie

Figuur 4b. Ruimtelijke spreiding toegevoegde waarde, 2022
Groothandel en transport

Figuur 4c. Ruimtelijke spreiding toegevoegde waarde, 2022
Kennisdiensten en financiële diensten

Figuur 4d. Ruimtelijke spreiding toegevoegde waarde, 2022
Verzorgende activiteiten

Belangrijkste sterkte: hoge toegevoegde waarde industrie
Belangrijkste zwakte: lage toegevoegde waarde logistiek en diensten

Situatie: Welke sectoren zijn sterk?

Samenstelling en groei vestigingen

- Ondernemende gemeente: gemiddeld meer bedrijven dan regio, provincie en Nederland. In totaal ruim 2400 vestigingen (en ruim 2600 KvK inschrijvingen).
- Consistente opwaartse trend in vestigingen van 2 tot 4% meer vestigingen per jaar.
- Minder grote bedrijven, meer kleine MKB'ers (2-9 werkzame personen) dan regio en provincie.
- Nauwelijks snelle groeiers: bedrijven met 3 opeenvolgende jaren van +10% groei in werknemers. In Nederweert zijn 1 a 2 bedrijven snelle groeiers.

	Nederweert	Midden-L	Limburg	Nederland
Bedrijven per 1000 inwoners	138	128	115	134

Bron: Etil – cijfers LISA, 2025

	Nederweert	M-Limburg	Limburg
1 wp	73,7	74,8	75,0
2-9 wp	20,6	19,0	18,6
10-49 wp	4,9	5,1	5,1
50-99 wp	0,6	0,6	0,7
100+ wp	0,2	0,5	0,6

Bron: Etil – cijfers LISA, 2025

Bron: ArbeidsmarktInzicht – cijfers resp. Kvk en LISA 2025

Belangrijkste sterkte: grote, groeiende bedrijvenpopulatie
Belangrijkste zwakte: nauwelijks grote bedrijven en snelle groeiers

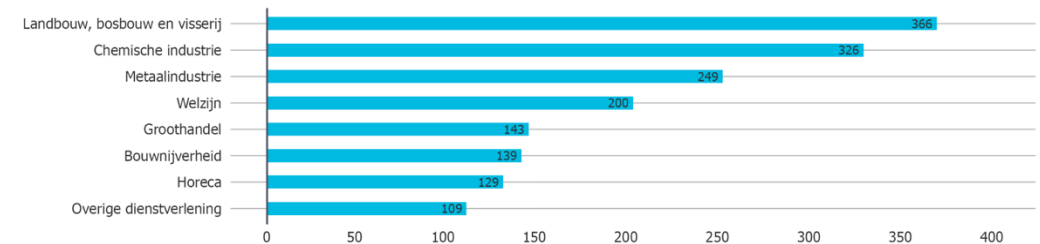
Situatie: Welke sectoren zijn sterk?

Sectorprofiel gemeten naar vestigingen

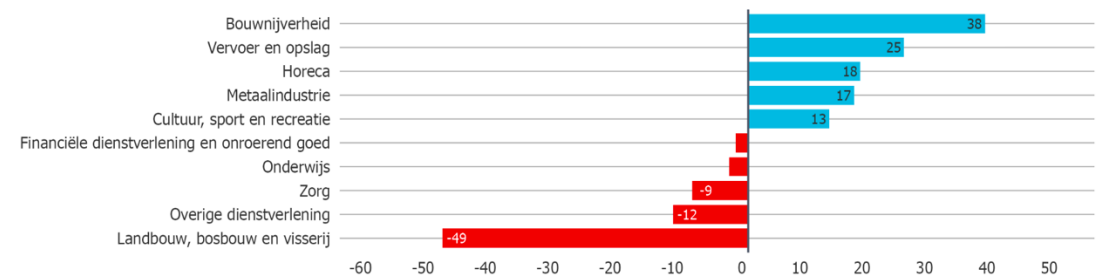
- De top-5 grootste sectoren in Nederweert zijn Zakelijke en specialistische diensten, Groot- en detailhandel, Landbouw, Bouw en Gezondheid. Dit is gemeten in vestigingen naar sectorindeling op het hoogste niveau (Niveau 1 van de Standaard Bedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek, SBI-1)
- Relatief gezien is Landbouw de dominante sector, met bijna 3x zoveel landbouwbedrijven dan gemiddeld in Limburg en Nederland.
- Nederweert heeft de hoogste specialisatiegraad op (eveneens) Landbouw en op Chemische en Metaalindustrie. Dit is een laag dieper gemeten, op SBI 2-niveau. Specialisatiegraad betekent de gemeente meer dan gemiddeld vestigingen uit een sector zijn gevestigd.
- Het aantal landbouwbedrijven neemt echter het meest af van alle sectoren. Het aantal vestigingen Bouw, Vervoer, Horeca, Metaalindustrie en Recreatie groeit juist het meest.

Relatieve sectorindeling <u>vestigingen</u> (op volgorde Nederweert)	Nederweert	Limburg	Nederland
M. Diensten	17%	17%	20%
G. Groot en detailhandel	14%	16%	13%
A. Landbouw	11%	4%	3%
F. Bouw	11%	9%	11%
Q. Gezondheid	8%	12%	11%

Bron: CBS, 2023 – sectorindeling SBI 1-digitt

Bron: ArbeidsmarktInzicht, 2023 – specialisatiegraad SBI 2-digitt

Bron: ArbeidsmarktInzicht, 2023 – trend afgelopen 5 jaar SBI 2-digitt

Belangrijkste sterkte: Sterk sectorprofiel op landbouw en metaal- en chemische industrie

Belangrijkste zwakte: Krimpende landbouwsector

Situatie: Welke sectoren zijn sterk?

Sectorprofiel gemeten naar banen

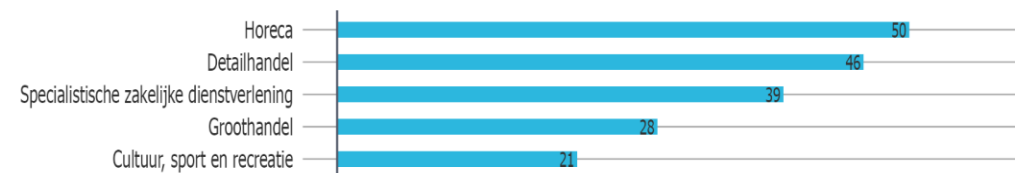
- De top-5 grootste sectoren in Nederweert zijn Industrie, Zakelijke diensten, Collectieve Diensten, Groot- en detailhandel en Landbouw. Dit is gemeten in banen naar een samengestelde sectorindeling op het hoogste niveau (SBI 1)
- Relatief gezien zijn Industrie en Landbouw de dominante sectoren in banen, vergeleken met Limburg en Nederland.
- De meestvoorkomende vacatures zijn vacatures in de (maak en metaal-)industrie en logistiek. Meestvoorkomende vacatures zijn vacatures die opengaan en grotendeels ingevuld worden. Dit duidt op een sterke ontwikkeling in de sector met ruimte voor groei.
- De meeste openstaande vacatures zijn er in Horeca en Detailhandel. Het niet kunnen invullen van vacatures zet rem op groei in deze sectoren.

Relatieve sectorindeling <u>banen</u> (op volgorde Nederweert)	Nederweert	Limburg	Nederland
Industrie	25%	18%	16%
Zakelijke Diensten	24%	28%	31%
Collectieve diensten	21%	32%	32%
Groot en detailhandel	19%	18%	17%
Landbouw	8%	3%	2%

Bron: UWV, 2023 – samengestelde SBI-1

Bron: ArbeidsmarktInzicht, 2025 – meestvoorkomende vacatures

Bron: ArbeidsmarktInzicht, 2025 – openstaande vacatures per sector

Belangrijkste sterkte: Specialistisch banenprofiel op industrie en landbouw, met ruimte voor banengroei
Belangrijkste zwakte: Horeca en Detailhandel hebben moeite met invullen van vacatures

Trends: Waar liggen groeikansen?

Voor Nederweert relevante trends op economische groei en bedrijven

Op basis van trendanalyse hebben we de volgende, voor Nederweert meest relevante ontwikkelingen in beeld gebracht. Dit levert input op voor de SWOT-analyse.

We identificeren trends op twee vlakken:

Voor gemeente Nederweert unieke trends

Specifieke ontwikkelingen waar de Nederweertse economie mee te maken heeft

- Groeiende concentratie van bedrijven in de 'nette maakindustrie'
- Transitie in de agrarische sector
- Opwaardering vrijetijdssector, maar beperking in groeikansen vanwege provinciale ruimtelijke restricties en personeelskrapte
- Groei van bedrijven in de niche 'zorglogistiek'

Trends in bredere economie met relevantie voor Nederweert

Meso-trends: Opgaven en missies waar regionale economieën en sectoren in Zuid-Nederland mee te maken hebben

- Digitalisering en technische innovatie
- Verduurzaming industrie en circulaire economie
- Strategische autonomie en samenwerking
- Innovatie-ecosysteem

Micro-trends Ontwikkelingen waar individuele bedrijven mee te maken krijgen in operationele processen

- Economische onzekerheid en inflatiedruk, met mogelijk uitblijvende investeringen tot gevolg
- AI en automatisering van bedrijfsprocessen
- Duurzaamheid in de supply chain
- Reshoring van productieactiviteiten

Belangrijkste kans: Groeiende concentratie van 'nette maakindustrie'; Ontwikkelkansen door transitie agrosector
Belangrijkste bedreiging: Toenemende provinciale ruimtelijke restricties en personeelskrapte zetten rem op groei vrijetijdssector

Vigerende ambities: Op welke voorwaarden ligt prioriteit?

Vigerende ambities o.b.v. letterlijke citaten uit coalitieakkoord en omgevingsvisies

Nederweert heeft haar vigerende beleidsambities vast gelegd in het Coalitieakkoord 2022-2026 (middellange termijn) en de Omgevingsvisies *Kernen en Bedrijventerreinen* en *Buitengebied* (lange termijn). Op Economische groei en sectoren zijn de volgende ambities geformuleerd.

Coalitieakkoord 2022-2026

Arbeidsmarkt

- Wij investeren in gelijke kansen voor onze kinderen. Dat begint met **goed onderwijs** en het vroegtijdig signaleren en aanpakken van eventuele ontwikkelpunten.
- Door te **participeren** aan activiteiten, vrijwilligerswerk of betaald werk kunnen inwoners hun talenten benutten en ontwikkelen.

Ruimte

- **Opwaarderen bestaande bedrijventerreinen** en daarna bij aangetoonde behoefte een nieuw bedrijventerrein realiseren voor lokale ondernemers.
- Ontwikkelen van een **bedrijfsverzamelgebouw** voor startende ondernemers en sociale initiatieven.

Omgevingsvisies

Kernen en bedrijventerreinen

- Ook is er steeds meer aandacht nodig voor de **toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen**. Daarbij gaat het over werkgelegenheid, arbeidsmarkt, circulaire economie, energietransitie, mobiliteit, digitalisering (robotisering/automatisering) en klimaatadaptatie.
- We streven ernaar om de oppervlakte aan extra beschikbare bedrijfskavels te laten aansluiten op de vraag en geen overaanbod te creëren. We verwachten op basis van onderzoek dat we de komende jaren circa **15 hectare extra bedrijventerrein nodig** hebben. Een nieuw bedrijventerrein passen we landschappelijk in. We stellen hoge eisen met betrekking tot duurzaamheid, circulaire economie en een klimaatadaptieve inrichting.

Buitengebied

- We maken **per saldo geen nieuwe agrarische bedrijfslocaties** mogelijk in het buitengebied
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheid of **ondernemers die in het buitengebied knel zitten, voorrang** kunnen krijgen op een (nieuw) bedrijventerrein.

Input voor profiel: Goed onderwijs en participatie prioritair; Bedrijfsverzamelgebouw voor startende ondernemers; Aandacht voor groei van toekomstbestendige bedrijventerreinen met vestigingsruimte voor ondernemers in buitengebied

Situatie: Hoe zijn de voorwaarden ingevuld?

Beroepsbevolging en participatie

- Nederweert heeft participatie goed voor elkaar: Veel mensen die *kunnen werken* werken. De potentiële beroepsbevolking is in Nederweert kleiner dan gemiddeld in Limburg en Nederland, maar de groep die *kan werken* of *werkt* zijn op het landelijke en boven het provinciale gemiddelde. De arbeidsparticipatie is daarmee hoger dan gemiddeld in Nederland en fors hoger dan gemiddeld in Limburg. Dit is het aandeel mensen dat deelneemt aan het arbeidsproces.
- Maar: De rek gaat er langzaam uit. De hoge arbeidsparticipatie en een fors lager onbenut arbeidspotentieel dan in Limburg en Nederland betekent dat er een steeds *in de eigen gemeente* voor bedrijven een steeds kleinere vijver is om uit te vissen. Nederweert vergrijsd net als omliggende gemeenten in rap tempo, waardoor de beroepsbevolking relatief alleen nog maar kleiner wordt.
- Nederweert is ook een forenzengemeente. Op elke 100 Nederweertenaren in de beroepsbevolking zijn er 76 banen in de gemeente, lager dan de 109 in Limburg en 114 in NL. Ruim meer inwoners van Nederweert werken dus buiten de gemeente dan andersom.
- In Nederweert werken mensen met name op bedrijventerreinen. Het aandeel van banen op bedrijventerreinen is ruim twee keer zo hoog als het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat de massa van banen zit in de sectoren die passen bij een dergelijke bedrijfsomgeving. Niet bij de meer verzorgende, stedelijke economie.

	Nederweert	Limburg	NL
Pot. beroepsbevolking/ bevolking	0,74	0,76	0,75
Beroepsbevolking/ bevolking	0,57	0,54	0,57
Werkz. beroepsbevolking/ bevolking	0,55	0,52	0,55
Grijze druk (65-plussers t.o.v. 20-65 jarigen)	0,43 (0,68 in 2040)	0,44	0,34
Groene druk (20-minners t.o.v. 20-65 jarigen)	0,33 (0,38 in 2040)	0,31	0,36

Bron: CBS, 2025 - beroepsbevolking

	Nederweert	Limburg	NL
Bruto arbeidsparticipatie	0,77 (0,73 in 2013)	0,73	0,75
Netto arbeidsparticipatie	0,74 (0,68 in 2013)	0,67	0,71
Onbenut arbeidspotentieel	7,8%	9,2%	10,6%
-werklozen	2,8%	2,7%	3,6%
-overig	5,0%	6,5%	7,0%

Bron: CBS, 2025; ArbeidsmarktInzicht, 2025 - arbeidsparticipatie

	Nederweert	Limburg	NL
Banen/1000 inwoners	581	665	714
Banen/beroepsbevolking	0,76	1,09	1,14
%banen op bedrijventerrein	68% (!)	39%	30%
Banen/vestigingen	2,6	2,1	3,6

Bron: CBS, 2025; Etil, 2025 - banen

Belangrijkste sterkte: hoge arbeidsparticipatie; Relatief veel banen op bedrijventerreinen
Belangrijkste zwakte: Arbeidsmarkt onder druk, Nederweert is economisch gezien een forenzengemeente

Situatie: Hoe zijn de voorwaarden ingevuld?

Pendelcijfers

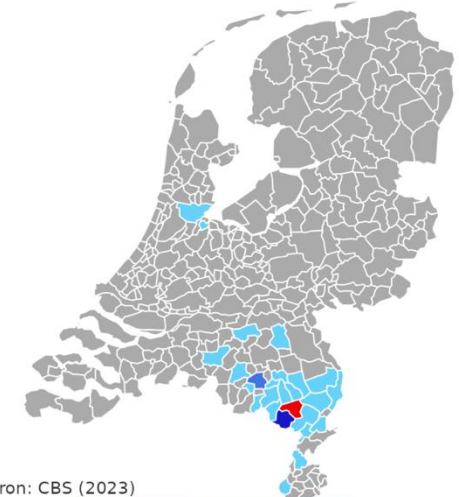
- Nederweert vormt een lokale arbeidsmarktregio met Weerterland. In 2023 werkten er 5.200 mensen in Nederweert, die woonachtig zijn in een andere gemeente. Deze inkomende pendel is de afgelopen jaren toegenomen. De grootste groep komt uit Weert, gevolgd door Leudal en Peel en Maas. In 2023 werkten er 6.800 mensen uit Nederweert in een andere gemeente. Deze uitgaande pendel is de afgelopen jaren ook toegenomen. De grootste groepen werken in de gemeenten Weert, Eindhoven en Leudal.
- Voor regio Eindhoven en in mindere mate regio Den Bosch en Amsterdam is Nederweert een forenzengemeente. Dit zegt iets over de goede bereikbaarheid van banen in Nederweert. Het gebied van de inkomende pendel is kleiner dan het gebied van de uitgaande pendel.
- Nederweert heeft een negatief pendelsaldo van 1600 mensen. Er werken meer mensen uit Nederweert in een andere gemeente dan dat er mensen uit een andere gemeente in Nederweert werken.

Inkomende pendel

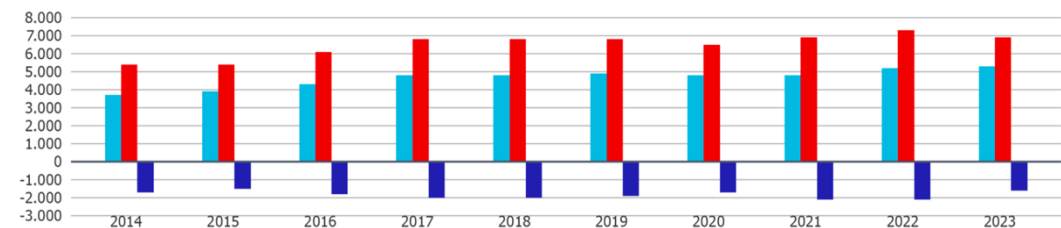
Bron: CBS (2023)
 <50 <500 <1.500 2.400

Uitgaande pendel

Bron: CBS (2023)
 <50 <500 <1.000 <2.000 2.400

Bron: ArbeidsmarktInzicht, 2023 - Pendelcijfers

Bron: ArbeidsmarktInzicht, 2023 - Pendelsaldo

Belangrijkste sterkte: hoog arbeidsmarktbereik
Belangrijkste zwakte: negatief pendelsaldo

Trends: Waar liggen uitdagingen?

Voor Nederweert relevante trends op arbeidsmarkt en vestigingsruimte voor bedrijven

Op basis van trendanalyse hebben we de volgende, voor Nederweert meest relevante ontwikkelingen in beeld gebracht. Dit levert input op voor de SWOT-analyse.

We identificeren trends op twee vlakken:

Voor gemeente Nederweert unieke trends

Specifieke ontwikkelingen waar de Nederweertse economie mee te maken heeft

- Toenemend aantal internationals
- Bedrijventerreinen worden op hoog niveau ontwikkeld
- Battle for talent in techniek-beroepen met aantrekkende werking vanuit maakindustrie Brainport

Trends in bredere economie met relevantie voor Nederweert

Meso-trends: Opgaven en missies waar regionale economieën en sectoren in Zuid-Nederland mee te maken hebben

- Inclusieve arbeidsmarkt
- Vergrijzing en het wegtrekken van talent naar stedelijke gebieden
- Betaalbare bedrijfsruimte
- Duurzame ruimtelijke ontwikkeling

Micro-trends Ontwikkelingen waar individuele bedrijven mee te maken krijgen in operationele processen

- Werving en behoud van talent
- Hybride werken
- E-commerce, leidend tot distributiecentra en grootschalige logistiek

Belangrijkste kans: Inspelen op toenemend aantal forenzen; aantrekken van maakindustrie door toekomstbestendige bedrijventerreinen
Belangrijkste bedreiging: Toenemend tekort aan betaalbare bedrijfsruimte en personeel

Vigerende ambities: Wat voor samenleving wil Nederweert zijn?

Vigerende ambities o.b.v. letterlijke citaten uit coalitieakkoord en omgevingsvisies

Nederweert heeft haar vigerende beleidsambities vast gelegd in het Coalitieakkoord 2022-2026 (middellange termijn) en de Omgevingsvisies Kernen en Bedrijventerreinen en Buitengebied (lange termijn). Op de 8 thema's van brede welvaart – conform landelijke definitie van brede welvaart – heeft de gemeente de volgende beleidsambities geformuleerd.

1. Welzijn: een sterke ontwikkeling van gastvrijheid en beleving (zowel coalitieakkoord als omgevingsvisies)
2. Materiële welvaart: lokale economie versterken door ruimte te bieden aan Nederweertse ondernemers (Coalitieakkoord), Toekomstbestendige bedrijventerreinen, een oplossing voor vrijkomende gebouwen (Omgevingsvisies)
3. Gezondheid: Divers en laagdrempelig aanbod van sport- en beweeg- mogelijkheden voor iedereen; Preventie en vroegsignalering zodat we gezondheidsrisico's snel kunnen aanpakken (Coalitieakkoord), Gezonde en veilige leefomgeving (Omgevingsvisies)
4. Arbeid en vrije tijd: Een veilige en duurzame infrastructuur voor alle inwoners en gasten; Gelijke kansen voor onze kinderen. Dat begint met goed onderwijs (Coalitieakkoord), Versterken infrastructuur (Omgevingsvisies)
5. Wonen: Wonen is onze topprioriteit; Aantrekkelijk en toekomstbestendig centrum; Aantrekkelijk buitengebied met een goede mix van wonen, werken, ondernemen en recreëren (Coalitieakkoord), Passende woningbouw; Voorzieningen in de kernen (Omgevingsvisies) - -
6. Samenleving: Een mensgerichte overheid die ruimte biedt aan de creativiteit en zelfredzaamheid van gemeenschappen; We zetten op ontmoetingsplekken; Rijk en gevarieerd verenigingsleven; Participeren aan activiteiten, vrijwilligerswerk of betaald werk (Coalitieakkoord)
7. Veiligheid: Georganiseerde criminaliteit voorkomen; Veilige werk-, woon- en leefomgeving (Coalitieakkoord), Gezonde en veilige leefomgeving (Omgevingsvisies)
8. Milieu: Openbaar groen en natuur een prominente plek (Coalitieakkoord), Een bijdrage leveren aan de energietransitie; Een bijdrage leveren aan de klimaatadaptatie: Versterken groene karakter (Omgevingsvisies)

Input voor profiel: Economische ontwikkeling mag niet ten koste gaan van Samenleving en Milieu. Beter nog is deze domeinen in samenhang ontwikkelen

Situatie: Wat zijn kosten en baten voor de samenleving?

Positie Nederweert in regionale monitor brede welvaart

In de regionale Monitor Brede Welvaart wordt de brede welvaart van gemeentes, provincies en COROP-gebieden in kaart gebracht. Aan de hand van landelijk door Centraal Bureau voor de Statistiek gekozen indicatoren die representatief zijn voor de 8 thema's van brede welvaart geeft deze monitor een breed en divers beeld van de staat en ontwikkeling van de regionale samenleving.

Bevindingen voor Nederweert:

- Nederweert heeft relatief hoge scores op thema's materiële welvaart, gezondheid en veiligheid en lage scores op samenleving, wonen en arbeid en vrijetijd
- Nederweert is op meerdere thema's een 'contramal' van regio en provincie: regio en provincie scoren juist laag op gezondheid en veiligheid en juist hoog op wonen. Op samenleving en Arbeid en vrije tijd is er wel eenzelfde lage score.
- Nederweert toont een divers beeld met uitschieters naar boven en onder. 16 van de 19 indicatoren zijn extremen; hoge of lage scores. Gemeten naar extremen heeft Nederweert overprestatie t.o.v. regio en provincie

Legenda

Standcijfers = #	Trendcijfer (tov vorig jaar) = Δ
Bovenste kwartiel (= top 25%)	> = positieve ontwikkeling
Middenpositie	< = negatieve ontwikkeling
Onderste kwartiel (= bottom 25%)	- = neutraal

Thema BW	Indicator BW	Gemeente Nederweert		COROP M-Limburg		PROV. Limburg	
		#	Δ	#	Δ	#	Δ
Welzijn	1. Tevredenheid leven			20/40	-	10/12	<
Matr. welvaart	2. Besteedbaar inkomen	162/339	>	19/40	>	10/12	>
	3. Bruto bin. product			27/40	>	7/12	-
	4. Problematische schulden	26/342	<	15/40	<	9/12	
Gezondheid	5. Overgewicht	93/340	-	24/40	-	10/12	-
	6. Ervaren gezondheid	161/340	-	32/40	-	12/12	-
	7. Levensverwachting	34/342	-				
Arbeid en vrije tijd	8. Langdurige ziekten	30/340	-	35/40	-	12/12	-
	9. Netto arbeidsparticipatie	182/342	>	35/40	>	12/12	>
	10. Bevolking met startkwalificatie	328/342	-	33/40	>	12/12	>
Wonen	11. Werkloosheid	67/342	>	15/40	>	7/12	-
	12. Afstand tot ov	247/342	-	23/40	-	3/12	-
	13. Tevredenheid vrije tijd			8/40	-	5/12	-
	14. Tevredenheid woonomg.			9/40	-	8/12	-
	15. Tevredenheid woning			19/40	-	9/12	-
	16. Afstand sportterrein	237/342	-	5/40	-	1/12	-
Samenleving	17. Afstand basisschool	236/342	-	14/40	-	5/12	<
	18. Afstand café e.d.	47/342	<	2/40	<	1/12	<
	19. Contact familie, vrienden	230/238	-	31/40	-	5/12	-
Veiligheid	20. Vrijwilligerswerk	188/236	-	34/40	<	12/12	<
	21. Tevredenheid sociaal leven			38/40	<	9/12	<
	22. Vaak onveilig voelen					10/12	-
Milieu	23. Ondervonden delicten					6/12	-
	24. Geregistreerde misdrijven	84/341	-			10/12	-
	25. Natuurgebied/inwoner	43/342	-	8/40	-	8/12	-
	26. Emissies van fijnstof naar lucht	163/342	-	21/40	>	8/12	-
	27. Afstand openbaar groen	342/342	-	31/40	-	4/12	-
	28. Kwal. zwemwater binnen			9/40	-	3/12	-
	29. Kwal. zwemwater kust						
Aantal keer top-kwartiel		6/19		6/24		4/27	
Aantal keer bottom-kwartiel		7/19		9/24		11/27	

Bron: Regionale Monitor Brede Welvaart (CBS), 2025

Belangrijkste sterkte: Nederweert is een gezonde, veilige en welvarende gemeente
Belangrijkste zwakte: Samenleving en wonen (voorzieningen) onder druk

Trends: wat komt onder druk te staan?

Voor Nederweert relevante trends op *brede welvaart* thema's

Op basis van trendanalyse hebben we de volgende, voor Nederweert meest relevante ontwikkelingen in beeld gebracht. Dit levert input op voor de SWOT-analyse.

We identificeren trends op twee vlakken:

Voor gemeente Nederweert unieke trends

Specifieke ontwikkelingen waar de Nederweertse economie mee te maken heeft

- Gevolgen schaa sprong Brainport: groei van inwoners, banen en woningen
- Samenwerking verstedelijkingsagenda met Weert

Trends in bredere economie met relevantie voor Nederweert

Meso-trends: Opgaven en missies waar regionale economieën en sectoren in Zuid-Nederland mee te maken hebben

- Betaalbare woningen
- Gezondheidstransitie
- Klimaatadaptatie en energietransitie
- Bereikbaarheid en mobiliteit

Micro-trends Ontwikkelingen waar individuele bedrijven mee te maken krijgen in operationele processen

- Social return en maatschappelijk verantwoord ondernemen
- Bedrijven gaan rapporteren op duurzaamheid
- Cybersecurity

Belangrijkste kans: Inspelen op gevolgen van schaa sprong Brainport in samenwerking met Weert
Belangrijkste bedreiging: Onderdeel worden van de strategie van een ander door uitblijvende samenwerking

SWOT analyse op basis van objectieve data

Als uitgangspunt voor interviewronde

Voorgaande bevindingen zijn samengevat in de een SWOT-analyse met belangrijkste sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen, als uitgangspunt voor de interviews.

	Positief (+)	Negatief (-)
Intern	Sterktes: • Hoge toegevoegde waarde industrie • Grote, groeiende bedrijvenpopulatie • Sterk sectorprofiel op landbouw en metaal- en chemische industrie • Sterk banenprofiel op industrie en landbouw, met ruimte voor banengroei • hoge arbeidsparticipatie; Relatief veel banen op bedrijventerreinen • hoog arbeidsmarktbereik • Nederweert is een gezonde, veilige en welvarende gemeente	Zwaktes: • Lage toegevoegde waarde logistiek en diensten • Nauwelijks grote bedrijven en snelle groeiers • Krimpemde landbouwsector • Horeca en Detailhandel hebben moeite met invullen van vacatures • Arbeidsmarkt onder druk, Nederweert is economisch gezien een forenzengemeente • Negatief pendelsaldo • Samenleving en wonen (voorzieningen) onder druk
Extern	Kansen: • Inspelen op gevolgen van schaa sprong Brainport in samenwerking met Weert • Groeiende concentratie van 'nette maakindustrie'; Ontwikkelkansen door transitie agrosector • Inspelen op toenemend aantal forenzen; aantrekken van maakindustrie door toekomstbestendige bedrijventerreinen • Inspelen op gevolgen van schaa sprong Brainport in samenwerking met Weert	Bedreigingen: • Toenemende provinciale ruimtelijke restricties en personeelskrapte zetten rem op groei vrijetijdssector • Toenemend tekort aan betaalbare bedrijfsruimte en personeel • Onderdeel worden van de strategie van een ander door uitblijvende samenwerking

Deel 2: Analyse kader en bevindingen

2a. Doel en opzet analyse

2b. Bevindingen kwantitatieve en bronanalyse

2c. Bevindingen o.b.v. kwalitatieve analyse

Wat maakt de economie van Nederweert onderscheidend?

Gecondenseerde interviewresultaten als input voor het economisch profiel in deel 1

De economie van Nederweert rust op een stevig en herkenbaar fundament. In de gesprekken komt een duidelijk beeld naar voren van wat werkt in de huidige economie en waarin Nederweert zich onderscheidt binnen de regio: verankerde bedrijven in een heldere sectorsamenstelling en unieke locatiewaarde.

Kracht van bedrijven

- **Sterk en lokaal verankerd MKB**

De economie wordt gedragen door nette, vaak familiegedreven bedrijven in metaal, hout en techniek, geworteld in de gemeenschap.

- **Kansrijke agroketen in transitie**

Ondanks druk op de sector blijft de agroketen een stevig onderdeel van het profiel, met ruimte voor circulaire vernieuwing.

- **Levendige kernen en vrijetijdseconomie**

Een combinatie van horeca, B&B's, natuur en recreatie zorgt voor dynamiek en draagt bij aan brede welvaart.

- **Bouwsector met regionale functie**

Met onder andere betoncentrales en bouwlogistiek is Nederweert een schakel in de bouwketens van de regio.

Unieke locatiewaarde

- **Panneweg II als economische toplocatie en strategische ruimte in ontwikkeling op Ouwijk**

Een modern en kwalitatief bedrijventerrein met sterke maakbedrijven in metaal en chemie, en een groeiende cluster zorglogistiek en een toekomstige gebiedsontwikkeling die economie koppelt aan ruimtelijke kwaliteit en mogelijkheden biedt voor functiemenging.

- **Logistiek potentieel via de Kanaleniersprong met watergebonden overslag in het verschiep**

De watergebonden ligging en bedrijven die vooruit willen vormen de opmaat naar slimme, circulaire logistiek. Toekomstige containerterminal kan het logistieke profiel van Nederweert versterken met duurzame transportstromen.

- **Aantrekkelijke ligging en werkmilieus**

De ligging aan de A2 en kwalitatieve werklocaties maken Nederweert interessant voor personeel uit de regio.

Wat maakt de economie van Nederweert kwetsbaar?

Gecondenseerde interviewresultaten als input voor het economisch profiel in deel 1

Achter het stevige fundament van de Nederweerder economie gaan ook zwakke plekken schuil. Gesprekken met stakeholders maken duidelijk waar het knelt en waar het profiel op spanning komt te staan.

Beperkingen in locatiewaarde

- **Ruimtelijke en energieschaarste**

Schaarse kavels in combinatie met beperkte ontwikkelmogelijkheden en netcongestie zetten druk op bedrijven die willen investeren of doorgroeien.

- **Lage aantrekkingskracht voor nieuwe domeinen in economie**

Sectoren als IT en zakelijke diensten vinden moeilijk aansluiting, mede door een gebrek aan passende vestigingsvoorwaarden en voorzieningen.

- **Goede ligging vertaalt zich niet in bereikbaarheid**

De gemeente ligt aan de steeds drukker wordende A2, mist een eigen treinstation en heeft weinig aantrekkelijk OV, wat drempels opwerpt voor bereikbaarheid en groei.

- **Weinig ondersteunende structuren voor ondernemers**

Jonge en nieuwe ondernemers missen toegang tot netwerken, subsidies en begeleiding.

Gemeente (ver)richt onvoldoende op economische ontwikkeling

- **Moeilijk te positioneren in de regio**

In vergelijking met Brainport en omliggende gemeenten heeft Nederweert nog een onduidelijk economisch profiel, wat samenwerking en zichtbaarheid belemmert.

- **Berperkte uitvoeringskracht**

De ambtelijke organisatie is klein en beschikt over beperkte capaciteit voor regie en uitvoering van grote projecten en grondbeleid

- **Fragmentarisch en voorzichtig beleid**

Beleid wordt vaak ad-hoc gevoerd, zonder integrale visie, waardoor kansen blijven liggen en economische initiatieven versnipperen.

Welke trends tekenen zich af richting 2030?

Gecondenseerde interviewresultaten als input voor het economisch profiel in deel 1

Nederweert staat de komende jaren voor belangrijke economische en ruimtelijke ontwikkelingen. De interviews wijzen op zes dominante trends die bepalend zijn voor de toekomstige koers van de Nederweert. Het gaat dus om specifieke trends in Nederweert:

- **Blijvende druk op ruimte en herstructurering**
Stijgende vraag naar bedrijfsruimte (logistiek, maakindustrie) en noodzaak tot herbestemming van agrarische locaties vraagt om actieve grondpolitiek.
- **Nieuwe energie-infrastructuur op bedrijventerreinen**
Lokale energie-initiatieven zoals waterstof, wind-elektrolyse en energieplatformen nemen toe – maatwerk en ruimtelijke inpassing zijn cruciaal (met de nuance dat het in dit profiel om “kleinschaliger en landschapsvriendelijke energie-initiatieven gaat).
- **Vrijtijdseconomie blijft kleinschalig en beleidsarm**
Groei in niches zoals glamping en plukbossen, maar beperkt door provinciale regelgeving en gebrek aan lokale beleidsrichting.
- **Agrarische transitie verandert het buitengebied**
Afbouw van intensieve veehouderij leidt tot meer akkerbouw en multifunctioneel grondgebruik; weinig afstemming tussen stoppers.
- **Veranderende woon- en werkvoorkeuren**
Vraag naar zorgwoningen en zingeving in werk stijgt. Jong talent zoekt aantrekkelijke en gemengde werk-woonomgevingen.
- **Water als duurzame logistieke drager**
Vaarwater en overslag wordt belangrijker voor ontwikkeling naar circulaire economie logistiek met modal shift en zelfvarende schepen als toekomstbeeld.

Welke kansen liggen er voor de economie van Nederweert?

Gecondenseerde interviewresultaten als input voor het economisch profiel in deel 1

De interviews laten zien dat Nederweert over meerdere strategische kansen beschikt, mits er richting wordt gekozen en samenwerking wordt versterkt. Hieronder de belangrijkste aangrijpingspunten voor economische groei.

- **Brainport-gerichte positionering langs de A2**
Samen met Weert ontwikkelen tot gespecialiseerde bedrijvigheid voor maakindustrie met regionale impact.
- **Versterking van de technologische maakindustrie**
Doorbouwen op de bestaande MKB-basis met focus op toelevering en innovatieve productie.
- **Ouwijk als strategische gebiedsontwikkeling**
Combinatie van economie en ruimtelijke kwaliteit met slimme functiemenging.
- **Samenwerking en maatwerk via regionale organisaties als Keyport, OML en Regiodeal-samenwerking**
Beter benutten van kennis, programma's en middelen via bestaande regionale infrastructuur.
- **Toekomstbestendige havenfunctie Kanalenviersprong**
De uitbouw van de terminal voor watergebonden overslag aan de Kanalenviersprong kan 200 ha aan bedrijventerrein een nat profiel geven.
- **Onderwijs en inclusie als structurele pijler**
Nauwere samenwerkingen met onderwijsinstellingen versterken arbeidsparticipatie en opleidingskansen.

Wat is een toekomstbestendige economie Nederweert in 2040 (1/2)

Gecondenseerde interviewresultaten als input voor het economisch profiel in deel 1

De gesprekken schetsen een duidelijk toekomstbeeld: Nederweert ontwikkelt zich richting 2040 als een verbonden en herkenbare economie op maakindustrie en agro. Geen radicale koerswijziging, maar een stevige doorontwikkeling van het bestaande profiel met kwaliteit als leidraad, en samenwerking als randvoorwaarde.

Hoofdpijnen voor richtinggevende ontwikkeling

- **Groeien vanuit het eigen MKB**
De kern van de economie blijft het lokale MKB; startend ondernemerschap en doorgroei verdienen prioriteit.
- **Sterk maakprofiel met agrotechnologie als niche**
Toelevering aan Brainport gecombineerd met specialisatie in agrotech geeft richting en schaal.
- **Verweving van economie, water en leisure**
Ontwikkel bedrijvigheid in balans met landschap en zachte functies zoals recreatie.
- **Multifunctionele buitengebieden**
Nieuwe combinaties van landbouw, energie, toerisme en lokaal ondernemerschap kleuren het buitengebied.
- **Knooppunt in circulaire bouwlogistiek**
De Kanalenviersprong biedt potentiële kansen voor watergebonden overslag met erkenning van de toeristische waarde van het gebied.
- **Economische samenwerking met Weert**
Economische verweving met Weert maakt van Nederweert een volwaardige speler in het regionale krachtenveld.

Z.O.Z.

Wat is een toekomstbestendige economie Nederweert in 2040 (2/2)

Gecondenseerde interviewresultaten als input voor het economisch profiel in deel 1

(vervolg)

Sturen op sectorontwikkeling

Versterken:

- Toelevering aan hightech maakindustrie (Brainport)
- Agri-toeleveranciers en circulaire landbouwketens
- Doorontwikkeling van lokale MKB-bedrijven
- Vrijtijdseconomie in realistische niches, mits beleidsmatig ondersteund

Vernieuwen:

- Betere vestigingscondities voor jonge bedrijven en innovatieve formats
- Gebiedsontwikkeling gericht op kwaliteit, functiemenging en duurzaamheid

Afbouwen:

- Grootschalige, vervuilende of visueel storende maakindustrie
- Grote logistieke functies zonder duidelijke regionale toegevoegde waarde

Ruimtelijke meerwaarde ten opzichte van andere regio's

- **Unieke ligging met logistieke meerwaarde:** Direct aan de A2 én op een knooppunt van vaarwegen; ideaal voor multimodaal en circulair vervoer.
- **Ruimte voor jonge ondernemers:** Lokale ondernemers vinden hier kansen, mits er voldoende betaalbare ruimte en ondersteuning is.
- **Sterke combinatie van economie en landschap:** De verweving van agri, natuur en zakelijke diensten geeft een herkenbare identiteit.
- **Voorzichtige campusontwikkeling op Ouwijk:** Kleinschalige, gemengde plekken met ruimte voor ondernemerschap, onderwijs en hospitality bieden toekomstperspectief.

Bijlagen

- Geraadpleegde personen
- Geraadpleegde bronnen

Geraadpleegde personen

1. Bedrijvenpark Pannenweg en Energie HandelsPlatform Pannenweg II, Wim Schilders en Bart Schroijen
2. Betoncentrale Kalle & Bakker, Willem Bakker
3. Gemeente Nederweert, Boris Meessen
4. Gemeente Nederweert, Eric Sprangers
5. Gemeente Nederweert, Jorik Franssen
6. Get Noticed, Randy Cillekens
7. Hotel Rosveld, Riton Loverbosch
8. Keyport, Ton Hagelstein
9. KHN Nederweert, restaurant Diverso, Kitty Verspagen
10. Medicura, Dick van Aggel
11. Metropoolregio Eindhoven (MRE), Thomas Voncken
12. OML, Hans Coppus
13. Ondernemersvereniging Nederweert Thijs Linsen en Chris Verstappen
14. Staatsbosbeheer, Marijke Vaes-Schroën

Groepsbijeenkomsten

1. College van B&W
2. Collega's gemeente Nederweert

Geraadpleegde bronnen

- Arbeidsmarktregio Midden-Limburg, Arbeidsmarktanalyse Midden-Limburg 2025, 30 april 2025
 - Gemeente Nederweert (CDA, JAN & De Nederweerder VVD), Goed voor elkaar, Coalitieakkoord 2022-2026, 2022
 - Gemeente Nederweert, Gebiedsontwikkeling Ouwijk Nederweert
 - <https://www.nederweert24.nl/2025/01/11/plan-voor-nieuw-bedrijventerrein-in-nederweert/>
 - <https://www.nederweert24.nl/2025/03/19/gemeenteraad-stemt-in-met-gebiedsontwikkeling-ouwijk-ondanks-kritiek-van-omwonenden/>
 - Raadsdiscussie 18-3-2025: <https://www.nederweert24.nl/2025/03/18/nulive-raadsvergadering-gemeente-nederweert-6/>
 - Gemeente Nederweert, Omgevingsvisie Buitengebied, 2021
 - Gemeente Nederweert, Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen, 2023
 - Gemeente Nederweert, weergave Themabijeenkomst omgevingsvisie, 24 feb. 2025 <https://www.nederweert24.nl/2025/02/24/themabijeenkomst-omgevingsvisie-online-volgen/>
 - Gemeente Weert, Economisch Profiel Weert, Sterke maakstad met een duidelijke economische identiteit, april 2025
 - HeusschenCopier, Inspiratiekader vitaal buitengebied Nederweert, 2024
 - HeusschenCopier, Inspiratiekader vitaal buitengebied Nederweert, Gebiedspaspoorten, 2024
 - HeusschenCopier, Kwaliteit Nederweert, Op weg naar een aantrekkelijke woon- en leefomgeving, 2025
 - Keyport, Samen voorop in impactvolle vooruitgang, Routeplan Keyport 2025-2028 rev.16, 2015
 - Keyport, Samen voorop in impactvolle vooruitgang, Routeplan Keyport 2025-2028
 - Nederweert Anders! & GroenLinks Nederweert, Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen in lijn brengen met ambitie Schone Lucht Akkoord, amendement, 2023
 - Nieuweoogst, Regelingen gesloten: 1.700 boeren willen stoppen met bedrijf, webartikel, 2024
 - <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2024/12/23/regelingen-gesloten-1-700-boeren-willen-stoppen-met-bedrijf>
 - Ondernemersvereniging Vereniging Nederweert (OVN), samen Sterk, Doen & Ondernemen, brochure z.j.
 - Provincie Limburg, Beleidskader 2024-2027, Werken aan een toekomstbestendige economie, 2024
 - Provincie Limburg, Limburg Defensie Agenda, april 2025
 - Provincie Limburg, Talent Charter Actieplan, april 2025
 - RVO, Lbv en Lbv-plus actueel, weblink: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/lbv-plus-actueel#aanvragen-lbv-en-lbv-plus%3A-de-cijfers>
 - Samenwerking Middel-Limburg, Regio onder druk! Aanvraag Regiodeal vijfde tranche Midden-Limburg, 25 oktober 2023
 - Stec Groep, Sturen op regionale meerwaarde, Onderzoek voor Brabant-Advies – Impact van de verordening XXL logistiek op gemeenten, 2025
 - Wageningen Economic research, Agro-economische analyse (SVC+): Pilot Novex de Peel, januari 2025
- Datasets
- ArbeidsmarktInZicht, Nederweert, rapportage 2024
 - CBS Statline, meerdere datasets m.b.t. economie, arbeidsmarkt en bevolkingsontwikkeling, 2025
 - LISA Bedrijvenregister Nederweert (via Etil)
 - Werk.nl (UWW), Arbeidsmarktinformatie Dashboards

Strategy Unit

Strategy Unit B.V.
info@strategyunit.nl
strategyunit.nl

Realising the future

